

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра педагогіки та психології факультету №3

РОБОЧА ПРОГРАМА

Навчальної дисципліни «**КРИМІНАЛЬНА СИХОЛОГІЯ**»
вибіркова компонента
освітньої програми другого (*магістерського*) рівня вищої освіти
053 «Психологія» (Магістр психології)

Харків 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 22.12.2022 № 12

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету №3
Протокол від 21.12.2022 № 13

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 21.12.2022 № 12

Розглянуто на засіданні кафедри педагогіки та психології
(Протокол від 08.12.2022 № 22)

Розробники:

Доцент кафедри педагогіки та психології факультету №3 ХНУВС,
кандидат психологічних наук, доцент –Макаренко П.В.

Рецензенти:

Начальник кафедри психології та педагогіки гуманітарного факультету
Національної академії Національної гвардії України, кандидат психологічних
наук, доцент – Ларіонов С.О.;

Професор кафедри педагогіки та психології факультету № 3 ХНУВС,
доктор психологічних наук, професор – Мілорадова Н.Е.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4,0 Загальна кількість годин – 120 Кількість тем 10	05 Соціальні та поведінкові науки 053 «Психологія» Магістр (магістр психології)	Навчальний курс №1 Семестр №2 Вид контролю: залік
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
Денна форма навчання Лекції – 24 год; Практичні заняття – 26 год; Самостійна робота – 70 год; Індивідуальні завдання: Реферати (тощо) – 2, семестр №5		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Кримінальна психологія» є допомогти здобувачам вищої освіти зрозуміти причини, психологічні механізми та закономірності, що спонукають особу до вчинення злочинів, виявити її мотивацію; зорієнтувати майбутніх фахівців про запобіжні заходи щодо попередження злочинів для вирішення професійних завдань працівниками поліції.

Оволодіння основами кримінальної психології; розуміння психологічних особливостей кримінальної діяльності, основних концепцій формування особистості злочинця; опанування основами соціально-психологічного аналізу злочинної групи.

Завданнями вивчення дисципліни «Кримінальна психологія» є:

- підготувати висококваліфікованого фахівця, інформованого щодо психологічних закономірностей формування злочинної поведінки, злочинного середовища та особливостей його функціонування;
- вивчення психологічних (соціально-психологічних, індивідуально-психологічних, психофізіологічних) детермінант злочинної активності;
- аналіз психологічної структури злочину, окремих його стадій і видів;
- з'ясування психологічних характеристик та особливостей суб'єкта злочину (особистості й групи);
- вивчення психології злочинних співтовариств;
- психологічне вивчення злочинності як масового соціального явища;
- психологічне забезпечення діяльності із загальної та професійної (спеціальної) профілактики та припинення злочинності.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення кримінальної психології передбачає використання знань із кримінальної, соціальної, вікової та інших

галузей психології, а також з кримінального права і процесу, криміналістики, кримінології та судової психіатрії тощо.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- предмет завдання та історію розвитку кримінальної психології;
- проблеми правової соціалізації особистості, фактори і умови формування правосвідомості і причини її деформації;
- психологічні причини злочинної поведінки
- класифікацію причин та умов злочинності;
- класифікацію та психологічні особливості різновидів організованої злочинності;
- види та детермінанти латентної злочинності;
- соціально-психологічні основи діяльності й спілкування людини;
- психологічні аспекти криміналізації особистості, механізми злочинної поведінки і особистості злочинця;
- ознаки та структуру кримінальної субкультури;
- закономірності організації спілкування у середовищі злочинців;
- психологічні закономірності пенітенціарної діяльності, що сприяють корекції поведінки правопорушників.

вміти:

- вільно володіти понятійним апаратом кримінальної психології та використовувати психологічні знання у системі «людина– право»;
- здійснювати психологічний аналіз суб'єктів правовідносин, у тому числі учасників кримінального процесу, та складати їх психологічний портрет згідно професійного інтересу;
- вирішувати психологічні проблеми та завдання, що виникають у професійній діяльності працівника поліції.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні завдання у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
Спеціальні компетентності	СК-2	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.
	СК-3	Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові

(СК)		методи і техніки практичної діяльності.
	СК-6	Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах..
	СК-9	Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема №1. Кримінальна психологія у системі знань психології та правознавства.

Предмет і пріоритетні завдання кримінальної психології. Зв'язок кримінальної психології з іншими науками. Історія розвитку кримінальної психології. Методи кримінальної психології.

Тема №2. Правова соціалізація особистості.

Особистість і правова свідомість. Соціально-регулятивна сутність права. Соціалізація, її напрями й типи. Поняття правової соціалізації та її зміст. Шляхи засвоєння правових норм і цінностей. Правова соціалізація і десоціалізація особистості (дефекти правової соціалізації). Психологічні компоненти й основні функції правосвідомості. Психологічні особливості законослухняної та протиправної поведінки особистості.

Тема №3. Психологія злочинної поведінки.

Злочин як різновид поведінки людини. Структурно-психологічний аналіз злочинної дії. Потреба, мотив, мета та результат злочинного діяння. Вибір способу вчинення злочину. Психологічні аспекти насильства та агресії.

Тема №4. Психологія особистості злочинця.

Поняття особистості злочинця. Соціально-психологічні підходи до проблеми вивчення особистості злочинця та злочинної поведінки. Психологічна структура особистості злочинця. Види спрямованості особистості злочинця. Класифікації та типології особистості злочинців. Особливості особистості насильницьких злочинців. Психологічні особливості неповнолітніх правопорушників.

Тема №5. Психологія злочинних груп.

Психологічна характеристика злочинної групи. Організовані злочинні групи та їх класифікації. Кримінальна субкультура та її основні елементи. Заходи профілактики і протидії втягнення неповнолітніх у злочинні групи.

Тема №6. Кримінально-психологічна характеристика масовидної поведінки.

Специфіка та основні види масовидних форм активності громадян. Кримінально-психологічна характеристика чинників, що впливають на формування агресивного натовпу. Склад агресивного та злочинного натовпу та основні етапи його розвитку. Заходи соціально-психологічного впливу на поведінку натовпу.

Тема №7. Соціально-психологічні особливості злочинної поведінки неповнолітніх.

Психологічні особливості неповнолітніх правопорушників. Загальна психологічна характеристика детермінант та умов девіантної поведінки неповнолітніх. Психологічні аспекти профілактики правопорушень неповнолітніх.

Тема №8. Психологічні аспекти організованої злочинності.

Соціально-психологічні аспекти організованої злочинності. Мета діяльності та види протиправної діяльності злочинних об'єднань. Засоби і прийоми злочинних дій, що ґрунтуються на злочинно-професійному досвіді.

Тема №9. Судово-психологічна експертиза.

Сутність, структура, умови призначення судово-психологічної експертизи. Види судових експертиз. Судово-психологічна експертиза неповнолітніх обвинувачуваних. Судово-психологічна експертиза особливих емоційних станів особистості.

Тема №10. Пенітенціарна психологія. Психологія засудженого.

Сутність пенітенціарної психології. Соціально-психологічна адаптація засудженого. Основні напрями досліджень у галузі пенітенціарної психології. Методи впливу на особу засудженого в установах виконання покарань. Колективи засуджених та їх психологічна характеристика. Вплив соціальної ізоляції на особу. Психологічні основи ресоціалізації засуджених.

4. Структура навчальної дисципліни
4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни темами
(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	З них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр №2							
Тема 1. Кримінальна психологія в системі наукових знань	10	2	-	2	-	6	залік
Тема 2. Правова соціалізація особистості	10	2	-	2	-	6	
Тема 3. Психологія злочинної поведінки	12	2	-	2	-	8	
Тема 4. Психологія особистості злочинця	16	4	-	4	-	8	
Тема 5. Психологія злочинних груп	12	2	-	4	-	8	
Тема 6. Кримінально-психологічна характеристика масовидної поведінки	12	4	-	4	-	8	
Тема 7. Соціально-психологічні особливості злочинної поведінки неповнолітніх.	12	2	-	2	-	8	
Тема 8. Психологія організованої злочинності	10	2	-	2	-	6	
Тема 9. Судово-психологічна експертиза	10	2	-	2	-	6	
Тема 10. Пенітенціарна психологія. Психологія засудженого	10	2	-	2	-	6	
Всього:	120	24	-	26	-	70	залік
Разом за семестр:	120	24	-	26	-	70	залік

4.1.2. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема №1. Кримінальна психологія у системі психології та правознавства.		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та завдання кримінальної психології. 2. Зв'язок кримінальної психології з іншими науками. 3. Історія розвитку кримінальної психології. 4. Методи кримінальної психології 	<p>Основна: 1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Допоміжна: 6, 9, 18, 21, 25</p>
Тема №2. Правова соціалізація особистості		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціалізація, її напрями й типи. 2. Поняття правової соціалізації та її зміст 3. Шляхи засвоєння правових норм і цінностей. 4. Правова соціалізація і десоціалізація особистості (дефекти правової соціалізації). 5. Психологічні компоненти й основні функції правосвідомості. 6. Психологічні особливості законослухняної та протиправної поведінки особистості. 	<p>Основна: 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12 Допоміжна: 6, 7, 8, 9, 15</p>
Тема №3. Психологія злочинної поведінки.		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дати соціально-психологічне визначення злочину. 2. Злочин як різновид поведінки людини. 3. Структурно-психологічний аналіз злочинної дії. 4. Потреба, мотив, мета та результат злочинного діяння. 5. Вибір способу вчинення злочину. 6. Психологічні аспекти насильства та агресії.. 	<p>Основна: 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Допоміжна: 1, 9, 25, 26</p>
Тема №4. Психологія особистості злочинця		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте зміст поняття «особистість злочинця». 2. Психологічна структура особистості злочинця. 3. Види спрямованості особистості злочинця. 4. Класифікації та типології особистості злочинців. 5. Особливості особистості насильницьких злочинців. 6. Психологічні особливості неповнолітніх правопорушників. 	<p>Основна: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12 Допоміжна: 1, 9, 25, 26</p>
Тема №5. Психологія злочинних груп		
	<p>Загальне уявлення про малі групи в психології. Особливості різних видів злочинних груп. Психологічна характеристика злочинної групи. Організовані злочинні групи та їх класифікації. Динамічні процеси, які відбуваються в злочинних групах різних видів. Злочинні групи неповнолітніх.</p>	<p>Основна: 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Допоміжна: 4, 5, 7, 9, 15, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28</p>
Тема №6. Кримінально-психологічна характеристика масовидної поведінки.		
	<p>Специфіка та основні види масовидних форм активності громадян. Кримінально-психологічна характеристика чинників, що впливають на формування агресивного натовпу. Склад агресивного та злочинного натовпу та основні етапи його розвитку. Заходи соціально-психологічного впливу на поведінку натовпу.</p>	<p>Основна: 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Допоміжна: 4, 5, 7, 9, 15, 20, 21, 22, 24, 25</p>

Тема №7. Соціально-психологічні особливості злочинної поведінки неповнолітніх		
	Характеристика психологічних особливостей особистості неповнолітнього правопорушника Детермінанти девіантної поведінки неповнолітніх Психологічна характеристика злочинної поведінки неповнолітніх Профілактика правопорушень серед неповнолітніх	Основна: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 12 Допоміжна: 4, 5, 7, 9, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 24, 25

Тема №8. Психологічні аспекти організованої злочинності.		
	1. Соціально-психологічні аспекти організованої злочинності. 2. Мета діяльності та види протиправної діяльності злочинних об'єднань. 3. Засоби і прийоми злочинних дій, що ґрунтуються на злочинно-професійному досвіді.	Основна: 2,3,4, 7, 8, 9,11,12 Допоміжна: 6,7,8, 11,15, 19, 20, 25,27, 28
Тема №9. Судово-психологічна експертиза		
	1. Сутність, структура, умови призначення судово-психологічної експертизи. 2. Види судових експертиз. 3. Судово-психологічна експертиза неповнолітніх обвинувачуваних. 4. Судово-психологічна експертиза особливих емоційних станів особистості. 5. Порівняльна характеристика патологічного та фізіологічного афекту	Основна: 2, 4, 6, 7,8, 9,11,12 Допоміжна: 1,8,9, 10,11,21
Тема №10. Пенітенціарна психологія. Психологія засудженого.		
	1. Сутність пенітенціарної психології. 2. Соціально-психологічна адаптація засудженого. 3. Основні напрями досліджень у галузі пенітенціарної психології. 4. Методи впливу на особу засудженого в установах виконання покарань. 5. Колективи засуджених та їх психологічна характеристика. 6. Вплив соціальної ізоляції на особу. 7. Психологічні основи ресоціалізації засуджених.	Основна: 2,7, 8, 9, 11,12 Допоміжна: 2,3,6,9, 11

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Історія розвитку кримінальної психології.
2. Методи кримінальної психології.
3. Загальна психологічна характеристика злочинної діяльності.
4. Соціально-психологічна характеристика особистості злочинця.
5. Типологія особистості злочинця.
6. Психолого-правова оцінка організованих злочинних формувань (груп) та їх протиправної діяльності.
7. Психологічна характеристика особистості засудженого.

5.1.2. Теми курсових робіт (непередбачено)

5.1.3. Теми наукових робіт

Історія розвитку кримінальної психології. Методи кримінальної психології.

Психологічні компоненти й основні функції правосвідомості.

Психологічні особливості законослухняної та протиправної поведінки особистості.

Соціально-психологічні підходи до проблеми вивчення особистості злочинця та злочинної поведінки.

Специфіка та основні види масовидних форм активності громадян.

Кримінально-психологічна характеристика чинників, що впливають на формування агресивного нагнупу.

Загальна психологічна характеристика детермінант та умов девіантної поведінки неповнолітніх.

Психологічні особливості злочинної поведінки неповнолітніх.

Соціально-психологічні аспекти організованої злочинності.

Судово-психологічна експертиза особливих емоційних станів особистості.

6. Методи навчання

- конспектування лекцій та самостійне опрацювання лекційного матеріалу за власним конспектом лекцій;
- підготовка до практичних занять;
- підготовка тематичних повідомлень;
- участь у групових дискусіях;
- вирішення творчих практичних завдань.

Самостійна робота за кожною темою передбачає вивчення:

- наукової літератури за темою;
- психологічний аналіз різних видів злочинної поведінки.

Індивідуальна робота передбачає підготовку доповідей, виконання наукових робіт у вигляді рефератів.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

Контрольні питання, що виносяться на підсумковий контроль (залік)

1. Предмет і пріоритетні завдання кримінальної психології.
2. Зв'язок кримінальної психології з іншими науками.
3. Історія розвитку кримінальної психології.
4. Методи кримінальної психології.
5. Правова соціалізація особистості.
6. Соціалізація, її напрями, типи.
7. Шляхи засвоєння правових норм і цінностей.
8. Правова соціалізація і десоціалізація особистості.
9. Структурно-психологічний аналіз злочинної дії.
10. Потреба, мотив, мета та результат злочинного діяння.
11. Способи вчинення злочину.
12. Соціально-психологічні підходи до проблеми вивчення особистості злочинця.
13. Психологічна структура особистості злочинця.
14. Класифікації та типології особистості злочинців.
15. Особливості різних видів злочинних груп.

16. Психологічна характеристика злочинної групи.
17. Організовані злочинні групи та їх класифікації.
18. Динамічні процеси, які відбуваються в злочинних групах.
19. Злочинні групи неповнолітніх.
20. Психологічні особливості неповнолітніх правопорушників.
21. Психологічна характеристика злочинної групи.
22. Структура злочинної групи.
23. Організовані злочинні групи та їх класифікації.
24. Кримінальна субкультура та її основні елементи.
25. Поняття стратифікації в кримінальній субкультурі.
26. Специфіка та основні види масовидних форм активності громадян.
27. Поняття натовпу та його види.
28. Кримінально-психологічна характеристика чинників, що впливають на формування агресивного натовпу.
29. Склад агресивного та злочинного натовпу.
30. Основні етапи розвитку агресивного та злочинного натовпу.
31. Заходи соціально-психологічного впливу на поведінку натовпу.
32. Психологічні аспекти організованої злочинності.
33. Види та мета протиправної діяльності.
34. Структура організованої злочинності.
35. Компоненти психологічної структури організованої злочинності.
36. Рівні професіоналізму учасників злочинної організації.
37. Загальна характеристика судово-психологічної експертизи.
38. Види судових експертиз.
39. Судово-психологічна експертиза особливих емоційних станів особистості.
40. Сутність пенітенціарної психології.
41. Основні напрями досліджень у галузі пенітенціарної психології.
42. Методи впливу на особу засудженого в установах виконання покарань.
43. Колективи засуджених та їх психологічна характеристика.
44. Вплив соціальної ізоляції на особу.
45. Психологічні основи ресоціалізації засуджених.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути: екзамени; тести; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- Рівня знань під час практичних занять;
- Якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має наметі перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські; самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, підготовка рефератів, публікацій, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переведу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна} \\ \text{кількість балів} \\ \text{(передпідсумко} \\ \text{вим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних занять} \\ \text{засеместр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{+самостійної роботи} \\ \text{за семестр} \end{array} \right) / 2 * 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. ***Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.*** Якщо здобувач вищої освіти нез'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «нез'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переведу результатів, набраних на підсумковому контролі, за національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить – **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість балів (перед} \\ \text{підсумковим контролем)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість балів за} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем} \end{array}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамен, залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівника.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\frac{\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни}}{\text{Підсумкові бали за поточний семестр}} = \frac{\text{Підсумкові бали за поточний семестр}}{\text{Підсумкові бали за попередній семестр}} + \frac{\text{Підсумкові бали за попередній семестр}}{\text{Підсумкові бали за поточний семестр}} : 2$$

Вимоги до здобувачів стосовно засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної або індивідуальної роботи:

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 3 позитивних оцінок	Підготувати реферат та конспект за темою самостійної роботи.	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97–100	Відмінно («зараховано»)	A	„Відмінно” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
94–96			
90–93			
85–89	Добре («зараховано»)	B	„Дуже добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома - трьома незначними помилками.
80–84			
75–79		C	„Добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.

70–74	Задовільно («зараховано»)	D	„Задовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний не повністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань, містять помилки , робота з трьома значними помилками.
65–69			
60–64		E	„Достатньо” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи несформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
40–59	Незадовільно («незараховано»)	FX	„Умовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи несформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки.
21–40			
1–20		F	„Безумовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна:

1. Бочелюк В. Й. Юридична психологія. Навч. посіб./ В. Й. Бочелюк – К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 334 с.
2. Бочелюк В. Й. Кримінально-виконавча психологія / В. Й. Бочелюк, Т. А. Денисова. – Х.: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 630 с.
3. Будіянський М. Ф. Кримінальна психологія. Навчальний посібник / М. Ф. Будіянський. – К.: Фенікс, 2011. – 382 с.
4. Дэвид Кантер. Криминальная психология, пер. с англ. / Дэвид Кантер. – Х.: Гуманитарный центр, 2021. – 368 с.
5. Кацавець Р. С. Кримінальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Алерта, 2018. – 122 с.
6. Кацавець Р. С. Кримінальна психологія: Навчальний посібник. Вид. 2-ге, допов. Київ: Алерта, 2022. 152 с.
7. Основи загальної та юридичної психології: Курс лекцій. Навч. посібн. / Н.Р. Бобечко, В.П. Бойко, І.В. Жолнович, І.І. Когутич; за ред. В.Т. Нора. К.: Алерта ; ЦУ Л, 2011. 224 с.
8. Професійно-психологічна підготовка працівників слідчих підрозділів : навч. посіб. / І.В. Жданова, П.В. Макаренко, Н.Е. Мілорадова та ін. ; за заг. ред. І.В. Жданової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2014. 516 с.
9. Юридична психологія : підручник / за заг. редакцією О.М. Бандурки; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Майдан, 2018. 684 с.
10. Юридична психологія в Україні: здобутки та перспективи: матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 24 квіт. 2015 р.). К.: Нац. акад. внутр. справ, 2015. 252 с.
11. Максименко С.Д., Медведєв В.С. Юридична психологія : підручник. Київ : ВД "Слово", 2018.
12. Юридична психологія : підручник / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – 3-тє вид., перероб. і допов. – Харків: Право, 2019. – 285с.

Допоміжна

1. Жерж Н. А. Пошуковий портрет злочинця: зарубіжний та вітчизняний досвід. *Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право)*. 2014. №2 (65). С. 172-179.
2. Завойська О. Ю., Мачинська Н. І. Психологічні механізми учинення злочину. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 104-114.
3. Землянська О.В. Особистість та методи її дослідження при проведенні судово-психологічної експертизи : монографія. Х. : ХНУВС, 2007. 243 с.
4. Злочинність неповнолітніх: причини, наслідки та шляхи запобігання : навч. посіб. : рекомендовано МОН України / С.І. Яковенко, Н.Ю. Максимова, Л.І. Мороз, Л.А. Мороз. К. : Вид. Паливода А.В., 2006. 260 с.

5. Кастарнов Д. Б. Поняття «особа підозрюваного (обвинуваченого)» в кримінальному судочинстві. *Юридична наука*. 2014. № 4 С. 15-23.
6. Крикушенко О. Г. Поняття та основний зміст сучасної субкультури засуджених у місцях позбавлення волі. *Форум права*. 2014. №3. С. 155-159.
7. Лук'янчиков Б. Є. Лук'янчиков Є. Д. Законодавче регулювання ідентифікації об'єктів за слідами пам'яті. *Вісник кримінального судочинства*. 2016. №1. С. 88- 93.
8. Максимова Н.Ю. Психологія девіантної поведінки : навч. посібник. К. : Либідь, 2011. 520 с.
9. Михайлишин У.Б. Особливості емоційних станів неповнолітніх з делінквентними формами поведінки: монографія. – К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2013. – 224 с.
10. Медведєв В.С. Кримінально-психологічна характеристика умисного серійного вбивці / Медведєв В.С., Левенець О.А. // *Юридична психологія*. – Випуск №1 (18). – 2016. – С. 151-160.
11. Медведєв В.С. Психологія злочинної діяльності.: навч. посіб. / В.С. Медведєв - К., 2012.
12. Новгородський Р. Корекційно-виховна робота в пенітенціарній установі для неповнолітніх (з досвіду прилуцької виховної колонії). *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2013. № 1(7). С. 77-79.
13. Новікова К. М. Психологічні особливості злочинця з насильницькою спрямованістю. *Юридична психологія*. 2015. № 1. С. 198-206.
14. Попович О. В. Соціально-психологічна характеристика особистості злочинця. *Часопис Київського університету права*. 2012. №2.С. 313-316.
15. Рущенко І.П. Соціологія злочинності. Харків : Нац. ун-т внутр. справ, 2001. 370 с.